

Isidor ze Sevilly – Etymologiae III

První tři knihy Etymologiae jsou věnovány svobodným uměním

- Kniha III - věnována matematice, kterou podle Isidora tvoří aritmetika, hudba, geometrie a astronomie. Hudba totiž pojednává o číslech, která se vyskytují v tónech.
- V rámci aritmetiky pojednává o jejích počátcích, „vynálezcích“ za které považuje Pythagora a později Nikomacha, do latiny ji přeložil Apuleius, později pak Boethius.
 - o Dále zmiňuje, co je to číslo, důležitost čísel i jejich rozdělení na sudá a lichá čísla.
 - o Uvádí, že pokud bychom odstranili číslo u všeho, všechno by zaniklo a nebude možno odlišit člověka od zvířat, která počítat neumějí.
- Hovoří o druhém a třetím rozdělení celého čísla, i nekonečnosti čísel – je naprosto jisté, že počet čísel je nekonečný
- Rozdíl mezi Aritmetikou, geometrií a hudbou: „spočívá se způsobu, jak se nalézají středy“, např. v aritmetice je třeba sečíst krajnosti, rozdělit je napůl a tím nalezneme střed.
- Zmiňuje i vynálezce geometrie – vymysleli ji Egypťané díky rozdělování země mezemi a mírami
 - o Dělí se na 4 části, jedna z nich jsou tělesa či geometrické útvary
- Hudbu vynalezl podle Mojžíše Tubal, podle Řeků Pythagoras, neznat hudbu nakonec bylo stejně potupné jako neznat písmo
 - o Název odvozen od Mús
 - o Básníci prý vymysleli, že jsou Músy dcerami Dia a Paměti proto, že hudba se vnímá smysly a vtiskává se do paměti, ale pokud si člověk nepamatuje tóny, zanikají, jelikož se nedají napsat.
 - o Působení hudby – bez hudby nemůže být žádný obor dokonalý, bez ní totiž nic neexistuje
 - o Vyvolává pocity a podněcuje různé nálady, v bitvách rozněcuje bojovníky, povzbuzuje veslaře, uklidňuje rozrušenou mysl,...
 - o Má tři části – harmonickou, rytmickou a metrickou, každý tón má trojí povahu – harmonickou, rytmickou a organickou
 - o Např. zpěv je ohýbání hlasu, neb zvuk je rovný
 - o Zmiňuje i různé druhy nástrojů, např. sambuca, šalmaj, píšťala, syrinx, lyra,...
- Astronomie – znamená „zákon hvězd“, zkoumá zákonitosti hvězdných drah, postavení a vztahů hvězd mezi sebou a vůči Zemi
 - o Vynalezli ji Egypťané, ale Chaldejci se o ní učili jako první, podle Řeků toto umění vynalezl Atlas a proto se o něm říkalo, že podpírá nebe
 - o Rozdíl mezi astronomií a astrologií – astrologie je částečně přirozená a částečně pověrečná (to tehdy, když se astrologové pokoušejí z hvězd předpovídat povahu a narození člověka)
 - o Podoba vesmíru – „jako se zdvíhá k severnímu pásmu, tak se sklání k jižnímu, jeho hlava a jakoby tvář je stranou východní, zatímco jeho nejzazší část stranou severní“
 - o Nebe je podle filosofů kulaté, otáčivé a planoucí, názvu se mu dostalo proto, že v sobě nese hvězdná znamení podobně jako tepaná váza

- Dále se zabývá polohou nebeské sféry, její dráhou, nebeskými póly či bránami (jednou branou Slunce vstupuje, druhou odchází)
 - Zmiňuje 4 nebeská pásma (S, J, V, Z), hemisféry, mléčnou dráhu či velikost Slunce a Měsíce a jejich další charakteristiky, jako je dráha, povaha, působení, vzdálenost či zatmění
 - Také osvětluje názvy hvězd či planet, např. Slunce je *Sol*, protože se objevuje samotné (*solus*), Měsíc je zase *Luna*, jako by to byla *Lucina* bez prostřední slabiky. Orion je od slova *urina*, tzn. od vodní záplavy – objevuje se totiž v zimě.
- „A tak dovedli filosofové uspořádání sedmi světských nauk až ke hvězdám s tím záměrem, aby ducha zapleteného do poznávání světské moudrosti odvedli od pozemských věcí a přiměli ho rozjímat o tom, co je svrchované.“